

Włodzimierz Bolecki

Ekspresjonistyczny model artysty w "Żywych kamieniach" Wacława Berenta na tle ekspresjonistycznych tendencji w literaturze polskiej, Hanna Gosk, "Przegląd Humanistyczny" nr 6 (1977) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/1 (67), 173

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ GINKOWA Łucja: Romantyczne kontynuacje poematu opisowego. "Ruch Literacki" 1977 z. 4 s. 279-291.

Autorka bada problem romantycznej koncepcji poezji narodowej na przykładzie poematu opisowego. Wskazuje na ewolucję gatunku od klasycystycznego uniwersalizmu do swojskości. Stosunek do natury - antropocentryczny, utylitarny i racjonalistyczny w pierwszych utworach gatunku, traci te właściwości w okresie późniejszym. Natura staje się wartością autonomiczną; rozumie ją jedynie lud. Jest to punkt wyjścia romantycznej ludowości poematu opisowego. Podkreśla się zmianę funkcji opisu w późnych utworach gatunku oraz przemieszanie w nich elementów klasycznych, sentymentalnych i romantycznych. Efektem logicznego wniosku z eklektyczności poematu opisowego są "Sonety krymskie".

BP/67/45

J.S.

/II/ GOSK Hanna: Ekspresjonistyczny model artysty w "Żywych kamieniach" Wacława Berenta na tle ekspresjonistycznych tendencji w literaturze polskiej. "Przegląd Humanistyczny" 1977 nr 6 s. 101-111.

Ekspresjonizm polski to zjawisko trwalsze niż działalność poznańskiego "Zdroju". Na ekspresjonizm "Żywych kamieni" składają się inspiracje nietzscheańskie, a zwłaszcza tzw. motywy dionizyjskie. Ich wpływ jest widoczny m.in. w koncepcji postaci powieściowych. Ekspresjonizm polski - "nastawiony antropocentrycznie" - przywiązywał wielkie znaczenie do kreacji bohatera. W "Żywych kamieniach" Berenta "obraz » artysty wśród świata « ingerującego w rzeczywistość międzyludzką zostaje uzupełniony wizją profety ekspresjonistycznego, docierającego duchem swej sztuki do istotnego jądra rzeczy, walczącego z biernością, finalizmem, siłą ducha tworzącego nową rzeczywistość".

BP/67/46

W.B.